

НАЦІОНАЛЬНА ШКОЛА СУДДІВ УКРАЇНИ

NATIONAL SCHOOL OF JUDGES OF UKRAINE

Суддівська освіта як важлива
умова довіри до правосуддя

Володимир Мазурок

Проректор

Національної школи суддів України

ТЕМАТИЧНИЙ СЕМІНАР

Процесуальна справедливість
і повага до учасників провадження
як шлях підвищення громадської
довіри до правосуддя

31 травня 2019 року
місто Київ

Концепція національних стандартів

Національні стандарти суддівської освіти

ґрунтуються на Конституції України, чинному законодавстві, зважаючи на членство України в ООН та Раді Європи, обов'язку держави дотримуватися загальновизнаних міжнародних стандартів у сфері судочинства

базуються на ключових цінностях Національної школи суддів України, відображених у Стратегії розвитку Національної школи суддів на 2016–2020 роки, якими є:

професіоналізм, інноваційність, ефективність, лідерство та співпраця, відповідальність і доброчесність.

Мета суддівської освіти

домогтися досягнення кандидатами на посаду судді та судьями таких ключових якостей та навичок, як, зокрема:

- ❖ доброчесність
- ❖ моральність, вміння поводитися з кожним з повагою та чутливістю, незважаючи на походження та інші ознаки
- ❖ готовність терпеливо та ввічливо вислуховувати
- ❖ здатність керувати судовим процесом в емоційно напруженому

Зміст суддівської освіти

Розробка УСІХ курсів підготовки кадрів для системи правосуддя здійснюється з урахуванням трьох вимірів:

❖ знання

❖ навички

❖ ставлення, зокрема розуміння соціального контексту здійснення правосуддя: недопущення дискримінації за різними ознаками (статтю, національністю, віком, місцем проживання, релігійною приналежністю, сексуальною орієнтацією, матеріальним станом тощо).

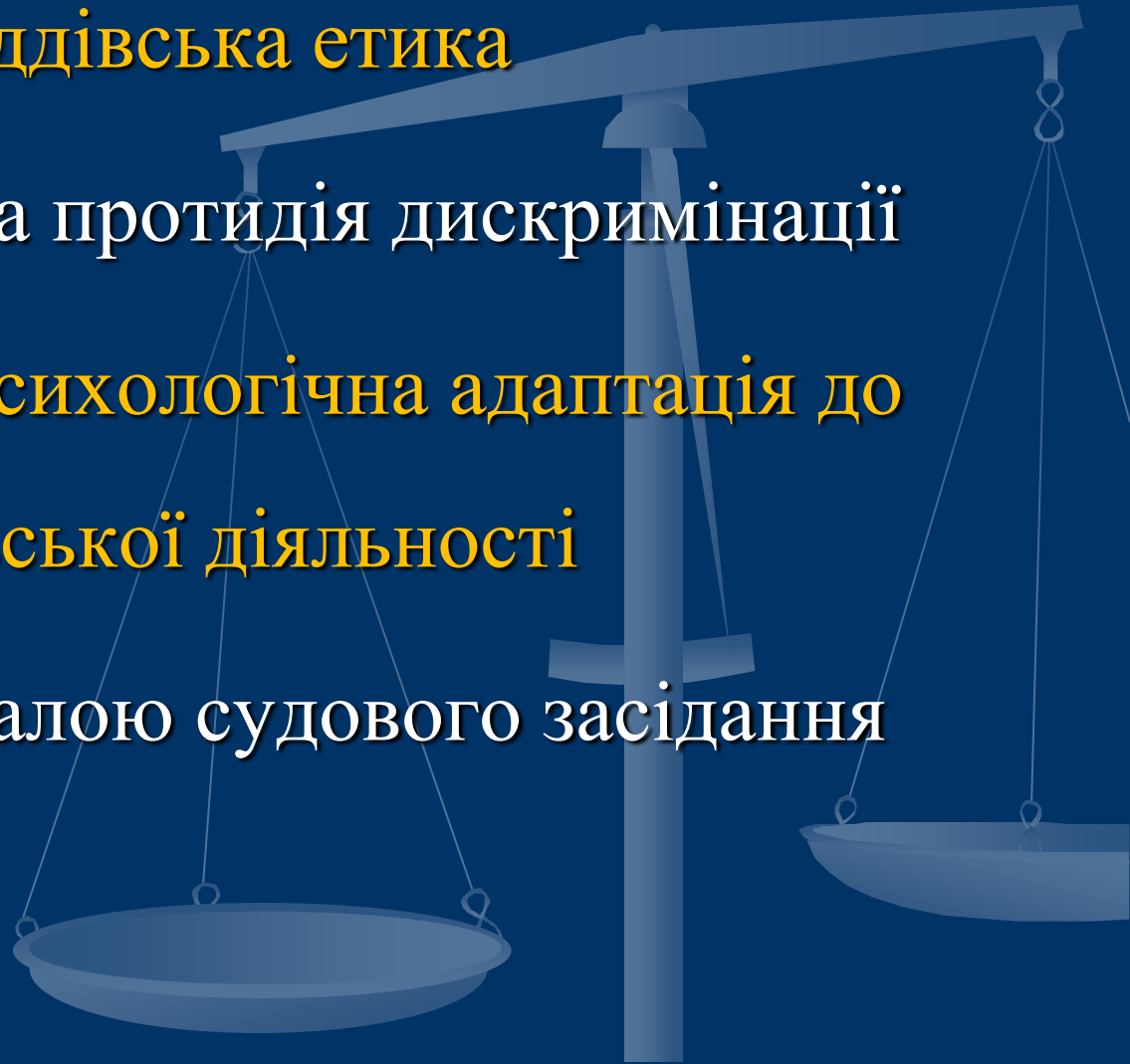

Програма спеціальна підготовка

I блок

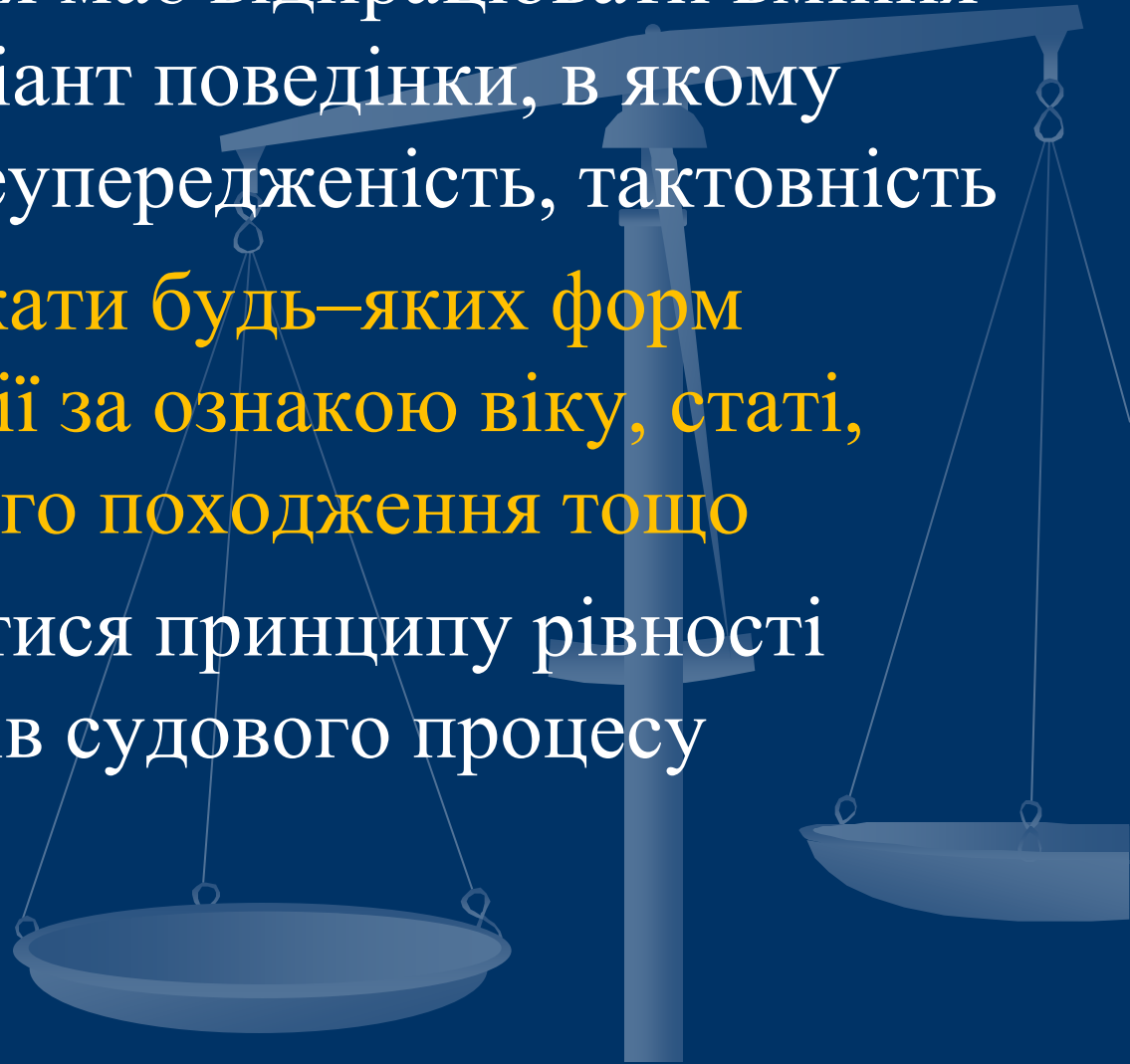
❖ Суддівська етика

- ❖ Запобігання та протидія дискримінації
- ❖ Професійна психологічна адаптація до суддівської діяльності
- ❖ Управління залом судового засідання

Суддівська етика

- ❖ Майбутній суддя має відпрацювати вміння обирати варіант поведінки, в якому проявляються неупередженість, тактовність
 - ❖ не допускати будь-яких форм дискримінації за ознакою віку, статі, соціального походження тощо
- ❖ дотримуватися принципу рівності учасників судового процесу

Запобігання та протидія дискримінації

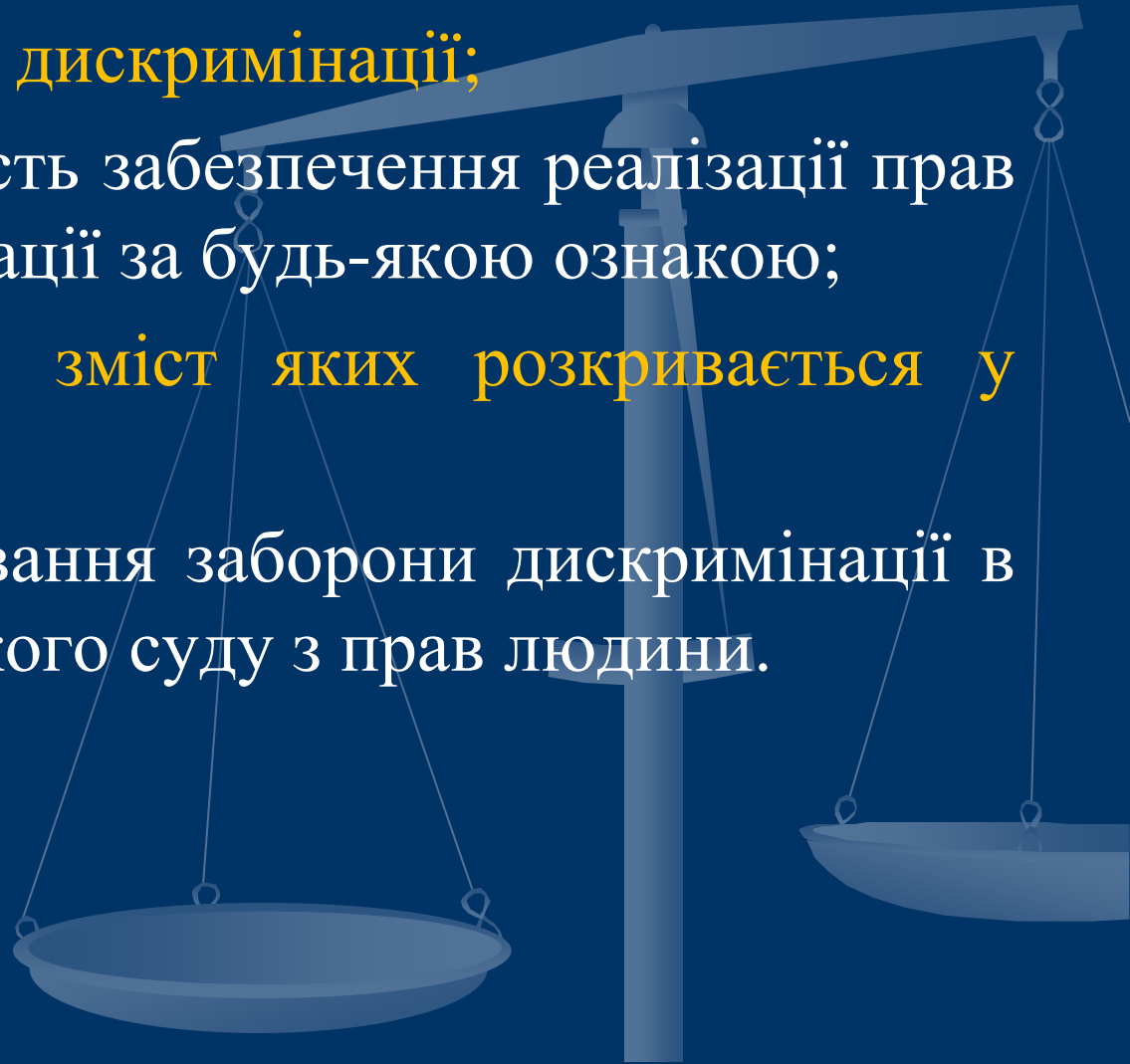
Майбутні судді будуть розуміти

принцип заборони дискримінації;

особливу важливість забезпечення реалізації прав особи без дискримінації за будь-якою ознакою;

норми Конвенції, зміст яких розкривається у рішеннях ЄСПЛ;

важливості врахування заборони дискримінації в практиці Європейського суду з прав людини.

Професійна психологічна адаптація до суддівської діяльності

Підвищення рівня професійно–психологічної готовності майбутніх суддів до суддівської діяльності.

У процесі тренінгу відпрацюються навички:

- ❖ рольової поведінки та конструктивної міжособистісної взаємодії в судовому процесі
- ❖ протистояння психологічному впливу та конструктивного вирішення конфлікту
- ❖ деяких засобів саморегуляції емоційних станів

Методи проведення:

- ❖ Демонстрація відеоролика “Психологічний аспект спілкування з учасниками судового процесу” та його обговорення
- ❖ У процесі рольової гри проводиться тренування у здійсненні впливу з партнерської позиції, подолання внутрішніх бар’єрів, що знижують ефективність у комунікації
- ❖ набуваються навички свого особистого стилю комунікації та підвищення його ефективності

Управління залом судового засідання

Після тренінгу майбутні судді вміють, зокрема
розуміти особливості поведінки різних категорій учасників судового процесу, спілкуватися з ними та застосовувати процесуальні засоби впливу

правильно розв'язувати питання щодо доступу ЗМІ до судового засідання

чітко та зрозуміло проголошувати рішення з належною дикцією та акцентами, щоб усі учасники його зрозуміли

Тренінг: ВЕДЕННЯ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ ТА ОСОБЛИВОСТІ СПІЛКУВАННЯ ЗІ СТОРОНАМИ

❖ Презентація, присвячена участі в судовому процесі сторін, які не мають представників (адвокатів) та координація їхніх дій

❖ Демонстрація відео “Управління залом судового засідання. Недосвідчений суддя”

❖ Тренінг: ОСОБЛИВОСТІ ВЕДЕННЯ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ЗМІ (ЖУРНАЛІСТАМИ) ТА УЧАСНИКАМИ ПРОЦЕСУ

Демонстрація відео “Скандальна журналістка”

Симуляція судового засідання

Демонстрація навчальних відео

Підготовка суддів

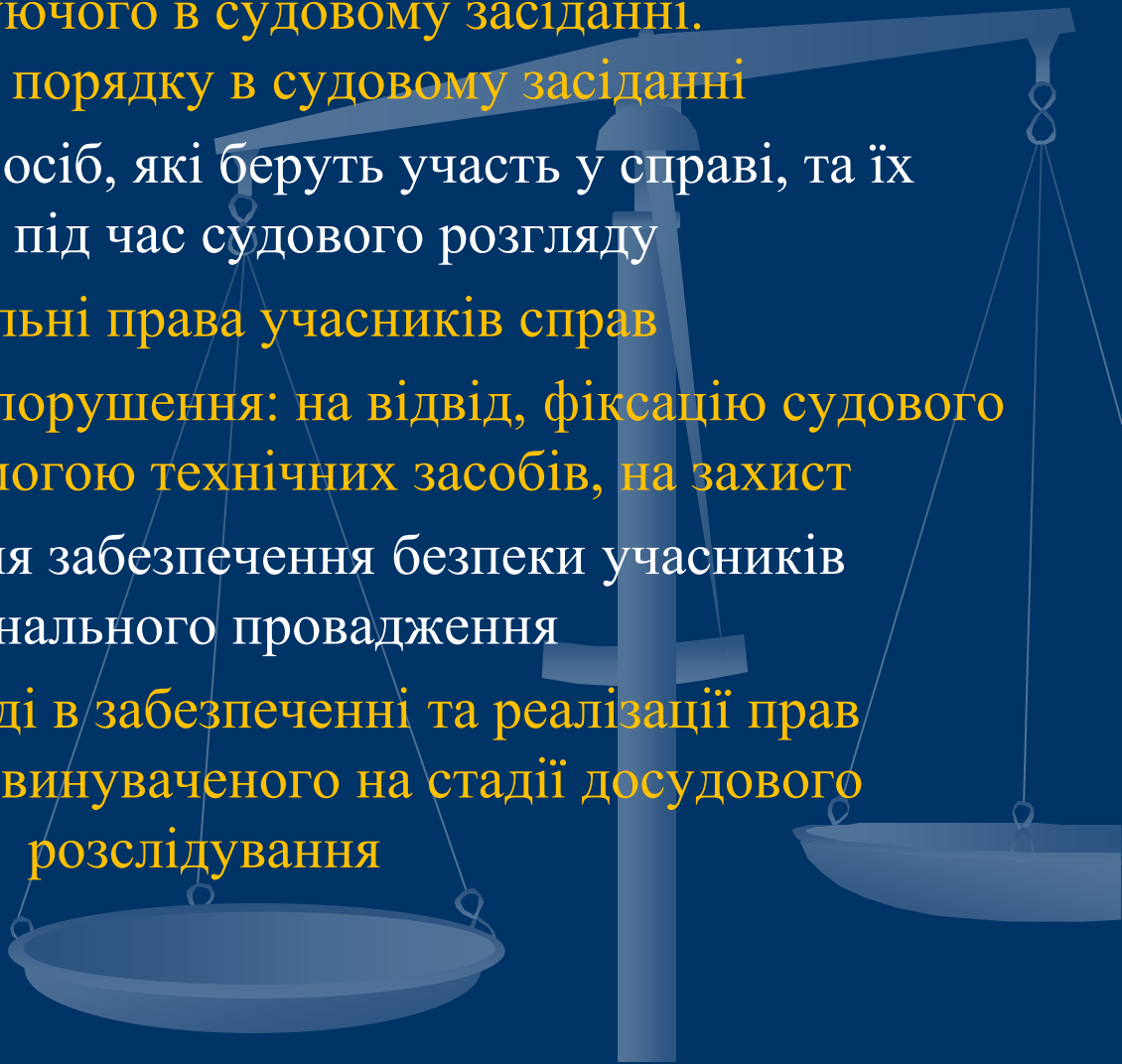
Стандартизовані програми підготовки для суддів усіх юрисдикцій та інстанцій передбачають:

- ❖ Основи ефективного спілкування у професійній діяльності судді
- ❖ Саморегуляція як ключова компетенція судді та фактор професійної успішності
- ❖ Психологічні особливості спілкування з учасниками судового процесу, які мають досвід психотравмуючого впливу
- ❖ Психологічні особливості спілкування з малолітніми/неповнолітніми учасниками судового процесу

- ❖ Принцип змагальності та його реалізація під час судового розгляду в контексті статті 6 ЄСПЛ
 - ❖ Роль головуючого в судовому засіданні.
Забезпечення порядку в судовому засіданні
- ❖ Процесуальні права осіб, які беруть участь у справі, та їх реалізація під час судового розгляду
 - ❖ Процесуальні права учасників справ про адміністративні правопорушення: на відвід, фіксацію судового розгляду за допомогою технічних засобів, на захист
- ❖ Актуальні питання забезпечення безпеки учасників кримінального провадження
- ❖ Роль слідчого судді в забезпеченні та реалізації прав підозрюваного, обвинуваченого на стадії досудового розслідування

Співпраця

23 квітня 2019 року в рамках реалізації проекту “Розробка та апробація курсу для суддів та працівників апаратів судів щодо особливостей комунікації із особами з інтелектуальними та психічними порушеннями”, запровадженого через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Програми “Нове правосуддя”

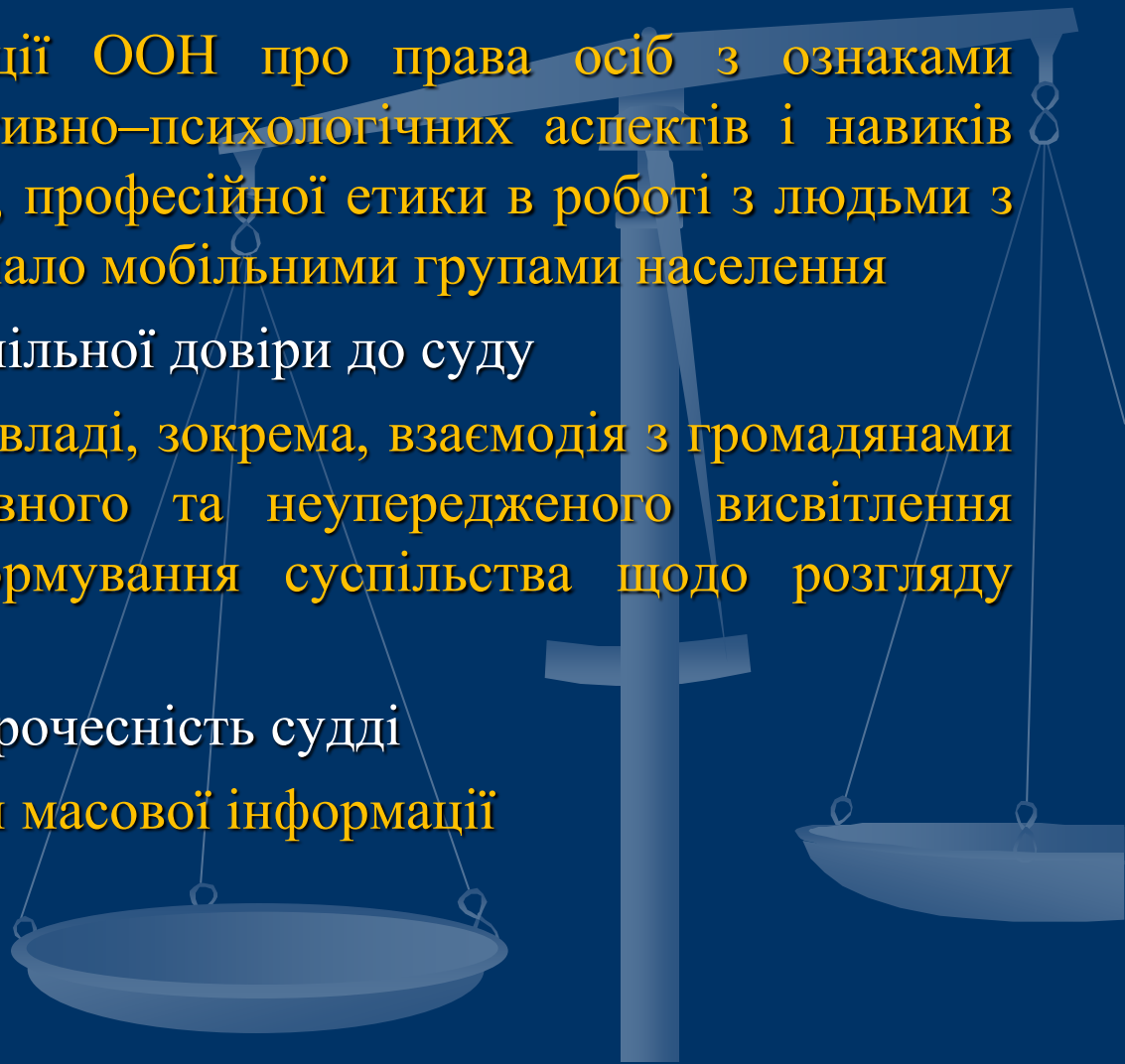
для суддів та працівників апаратів судів проведено круглий стіл : “Комунікація з особами з інтелектуальними та психічними порушеннями – учасниками судового процесу”, організованого спільно з громадською правозахисною організацією “Права людини”

Підготовка голів суду та їх заступників

Стандартизовані програми підготовки голів та їх заступників передбачають:

- ❖ Застосування Конвенції ООН про права осіб з ознаками інвалідності та комунікативно–психологічних аспектів і навиків взаємодії із цими людьми, професійної етики в роботі з людьми з ознаками інвалідності та мало мобільними групами населення
- ❖ Підвищення рівня суспільної довіри до суду
- ❖ Комунікації в судовій владі, зокрема, взаємодія з громадянами та забезпечення об'єктивного та неупередженого висвітлення діяльності суду та інформування суспільства щодо розгляду резонансних справ.
- ❖ Суддівська етика і доброчесність судді
- ❖ Судова влада та засоби масової інформації

Підготовка працівників апаратів

- ❖ Основи формування механізмів психологічного захисту особистості в умовах агресивного соціуму
 - ❖ Правління конфліктами та ефективна взаємодія як елемент успішної адаптації до змін
 - ❖ Психологічні ознаки обману, які виявляються в ході комунікативної взаємодії в суді
 - ❖ Психологічні аспекти спілкування з агресивно налаштованими відвідувачами суду
 - ❖ Психологія спілкування та взаємовідносин з громадянами. Засоби запобігання та подолання конфліктних ситуацій
 - ❖ Шляхи вирішення та попередження конфліктів у спілкуванні між працівниками суду, між працівниками суду та відвідувачами суду
 - ❖ Особливості професійної невербальної поведінки, фізіогноміка
 - ❖ Покращення навичок комунікації у роботі з людьми з особливими потребами
-

Форми та методи підготовки

вирішення ситуативних
завдань

розв'язання змодельованих
конкретних правових ситуацій
(модельні справи)

крутий стіл

рольова гра

дискусія

майстер-класи відомих
тренерів

дебатування

Щиро подякував за увагу!

